

Utvärdering av LOV3-område Möllevången

Delrapport 2022

Karl Kronkvist & Anna-Karin Ivert

Institutionen för kriminologi

Malmö universitet

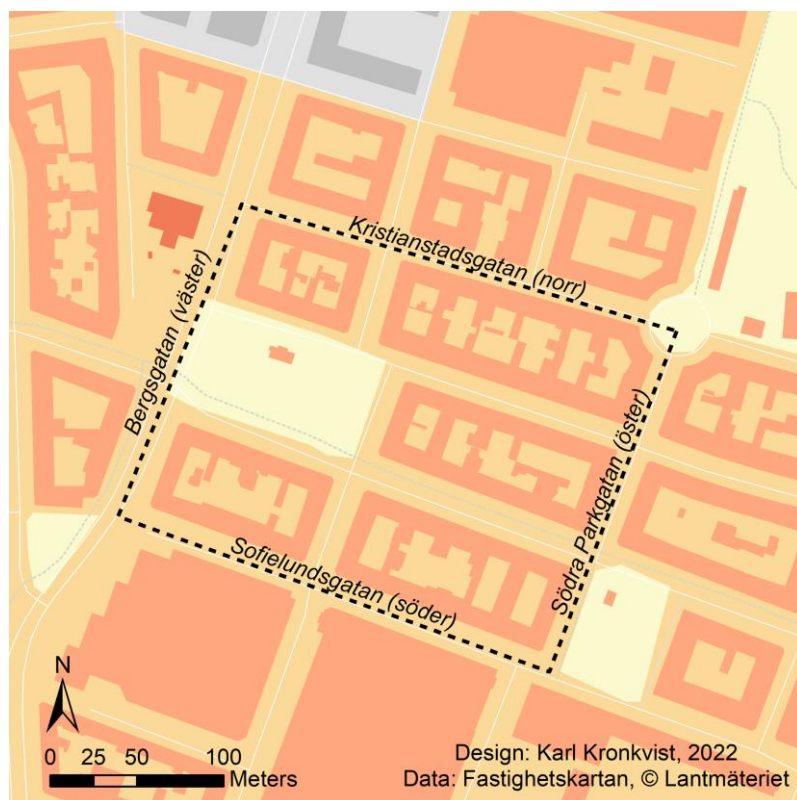
Oktober 2022

Projektbeskrivning

I juni 2021 påbörjades ett försök med kommunala ordningsvakter inom ramen för LOV3-området Möllevången i centrala Malmö (se Figur 1). Satsningen har fyra effektmål:

1. Brotten ska minska kring Möllevångstorget
2. Polisens händelserapporter för Möllevångstorget ska minska
3. Medborgare, boende och besökare ska känna sig tryggare
4. Kommunala ordningsvakterna ska när de tjänstgör uppnå en synlighet på 20– 60 min inom berörda LOV 3-område.

På uppdrag av Malmö stad följer studenter och forskare vid institutionen för kriminologi, Malmö universitet, arbetet. I denna delrapport ges en översikt av hittills insamlat material, initial uppföljning av effektmål 3 med fokus på besökares trygghetsupplevelser samt en beskrivning av det fortsatta arbetet.

Figur 1. LOV3-området Möllevången.

Metod och material

För att undersöka bland annat trygghetsupplevelser bland boende och besökare i och i anslutning till LOV3-området har strukturerade intervjuer med personer som vistas i försöksområdet genomförts. Dels före ordningsvakternas tjänstgöring påbörjades (maj-juni 2021) dels 12 månader efter (juni-juli 2022). Insamlingen av material har genomförts av studenter vid institutionen för kriminologi, Malmö universitet.

Datainsamlingen 2021 genomfördes inom ramen för Kriv Ado och Caroline Johnssons examensarbete. De genomförde 42 strukturerade intervjuer och kompletterade detta med 18 webbenkäter vilket resulterade i totalt 60 svar från personer som vistades på Möllevångstorget under studieperioden. På grund av den vid tillfället rådande Coronapandemin var det svårt att rekrytera deltagare till studien. Mer information om datainsamlingen går att läsa i deras uppsats ”[Ordningsvakter på Möllevångstorget](#)”.

Datainsamlingen 2022 genomfördes av tre studentmedarbetare vid institutionen för kriminologi som replikerade Ado och Johnssons tillvägagångssätt. Utöver strukturerade intervjuer med personer inom försöksområdet genomförde de även intervjuer med personer vid ett jämförelseområde, nämligen Lilla torg i Malmö. Datainsamlingen 2022 resulterade i totalt 217 svar bland personer som vistades på Möllevångstorget och 181 svar från Lilla torg (en mer noggrann beskrivning av datainsamlingen ges i Bilaga 1). Tabell 1 redovisar fördelning av kön, ålder och andel som uppger i att de bor i områdena både mellan år och mellan försöks- och jämförelseområdet.

Tabell 1. Bakgrundsvariabler bland deltagare i undersökningen.

	Möllevångstorget		Lilla torg
	2021 (N=60)	2022 (N=217)	2022 (N=181)
Kvinnor	51,7%	51,6%	56,9%
Ålder (median)	34,5	35	40
Bor i området	36,7%	35,5%	14,4%

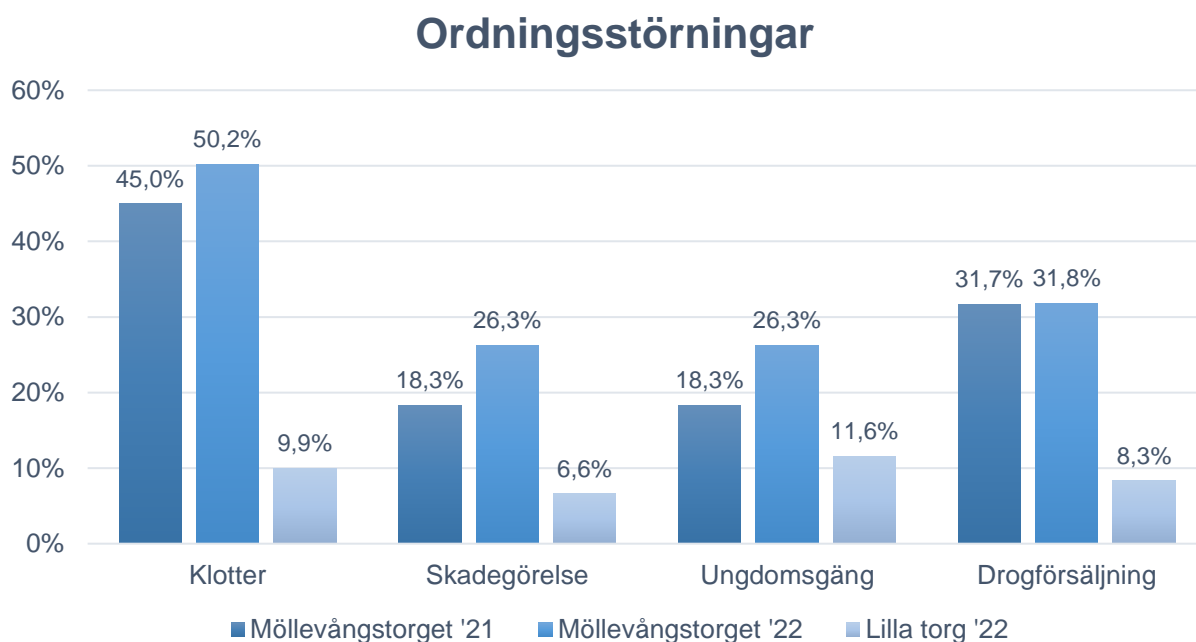
Ordningsstörningar på och i anslutning till Möllevångstorget och Lilla torg

Ordningsstörningar

Intervjupersonerna tillfrågades i vilken utsträckning de upplevde problem med fyra typer av ordningsstörningar:

Upplever du att följande ordningsstörningar är vanligt förekommande på Möllevångstorget? [1] Klotter, [2] Skadegörelse, [3] Ungdomsgång som bråkar och stör, [4] Öppen drogförsäljning*

Det generella mönstret i Figur 2 är att intervjupersonerna rapporterar högre probleminivåer 2022 jämfört med 2021. Undantaget är uppfattningar kopplat till problem med den öppna drogförsäljningen som är identisk. Det är även noterbart att uppfattningar om problem med samtliga ordningsstörningar är avsevärt högre bland intervjupersoner på Möllevångstorget jämfört med intervjupersoner på Lilla torg.

Figur 2. Andel respondenter som svarat ett ganska eller mycket vanligt.

*Svarsalternativ: (1) Mycket vanligt, (2) Ganska vanligt, (3) Inte särskilt vanligt, (4) Förekommer inte alls, (5) Vet ej.

Trygghetsupplevelser på och i anslutning till Möllevångstorget och Lilla torg

Trygghetsupplevelser

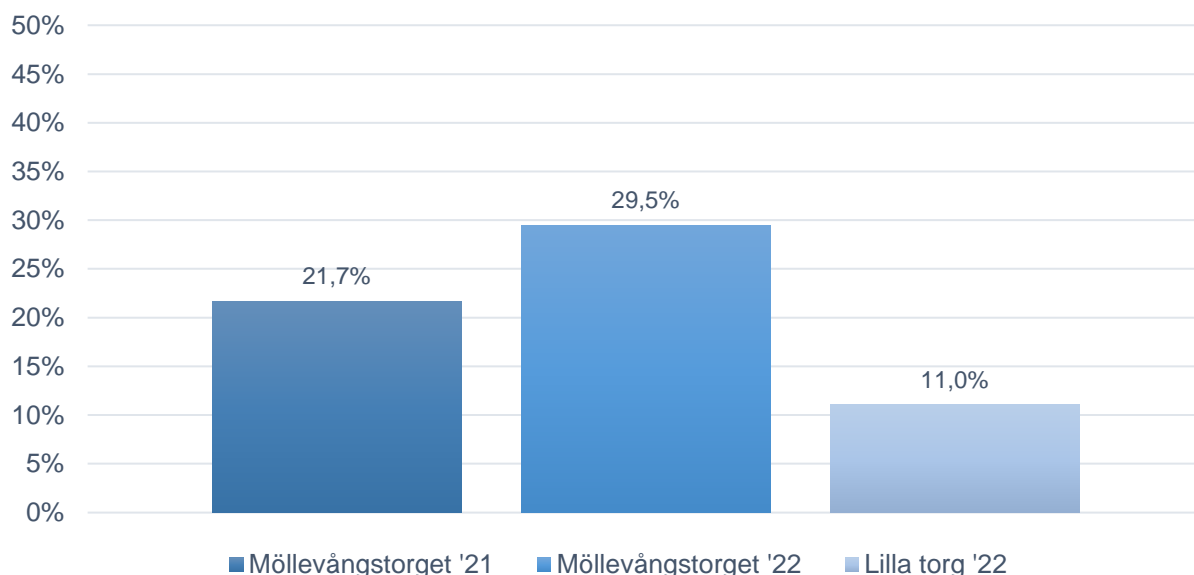
I de strukturerade intervjuerna med personer som vistades på Möllevångstorget och Lilla torg ställdes en fråga kopplat till trygghetsupplevelser en sen kväll:

Om du går ut ensam sent en kväll på [Möllevångstorget/Lilla torg], känner du dig då trygg eller otrygg?*

I Figur 3 redovisas andelen intervjupersoner som uppgav att de kände sig *ganska* eller *mycket* otrygga i en sådan situation, alternativt de som uppgav att de inte vistades på Möllevångstorget/Lilla torg en sen kväll på grund av otrygghet.

Resultaten visar att omkring en av fem personer (22%) uppgav otrygghet i relation till frågan 2021 och närmare var tredje person (30%) vid samma fråga 2022. Andelen individer som upplever otrygghet en sen kväll på eller i anslutning till Möllevångstorget ligger betydligt över andelen som rapporterar otrygghet i relation till Lilla torg (11%).

Otrygg sent en kväll

Figur 3. Andel respondenter som uppger otrygghet i att vistas på Möllevångstorget sent en kväll.

*Svarsalternativ: (1) Mycket trygg, (2) Ganska trygg, (3) Ganska otrygg, (4) Mycket otrygg, (5) Går inte ut ensam en sen kväll. Följdfråga om (5): "Vad är den främsta anledningen till att du inte går ut ensam sent på kvällen på Möllevångstorget/Lilla torg?" Svarsalternativ: (1) Har inte något skäl eller någon möjlighet att gå ut ensam på kvällen, (2) Känner mig otrygg, (3) Annan anledning.

Trygghetsupplevelser

I Intervjuerna tillfrågades även intervjupersonerna i vilken utsträckning de oroade sig för att utsättas för tre olika brottstyper i och i anslutning till Möllevångstorget/Lilla torg för dagtid respektive kvällstid.

När du befinner dig på [Möllevångstorget/Lilla torg] under [dagtid/kvällstid] är du då orolig för att: [1] Din cykel ska bli utsatt för skadegörelse eller stöld, [2] bli utsatt för hot eller trakasserier, [3] bli överfallen eller misshandlad*

I Figur 4 och 5 (se nästa sida) framgår att det är en högre andel intervjupersoner som rapporterar oro för skadegörelse och/eller stöld av cykel på Möllevångstorget 2022 jämfört med 2021. Samma mönster gäller för både dag- och kvällstid. Andelen är jämförbar med andelen intervjupersoner som rapporterar oro för skadegörelse och/eller stöld av cykel på Lilla torg.

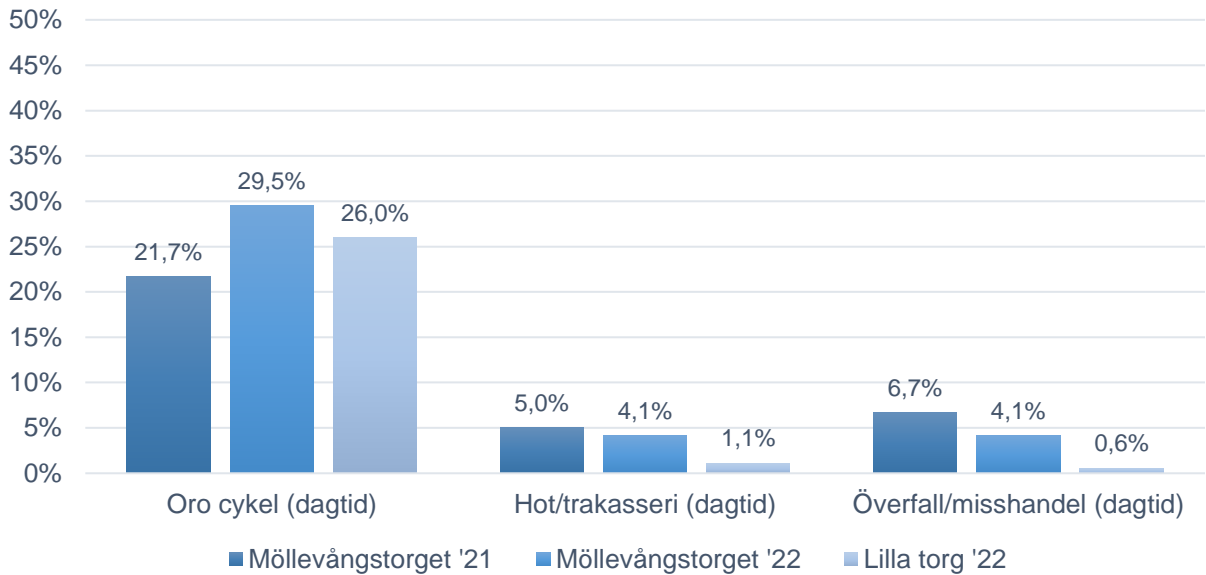
Endast ett fåtal individer rapporterar oro för hot/trakasserier respektive överfall/misshandel på Möllevångstorget under dagtid. Dock är det en något lägre andel som rapporterar oro för detta 2022 jämfört med 2021. Andelarna är dock betydligt högre bland intervjupersoner på Möllevångstorget 2022 jämfört med Lilla torg 2022.

En av fem intervjupersoner (20%) rapporterade oro för hot/trakasserier vid vistelse på Möllevångstorget under kvällstid 2021. Vid uppföljningen 2022 var motsvarande andel en av fyra (25%). Motsvarande mönster syns även gällande oro för överfall/misshandel (2021: 7%, 2022: 23%). Andelen intervjupersoner som rapporterar oro är betydligt högre bland intervjupersoner på Möllevångstorget 2022 jämfört med Lilla torg 2022.

*Svarsalternativ: (1) Ja, mycket ofta, (2) Ja, ganska ofta, (3) Ja, men bara sällan, (4) Nej, aldrig, (5) Vet ej / Har ej cykel.

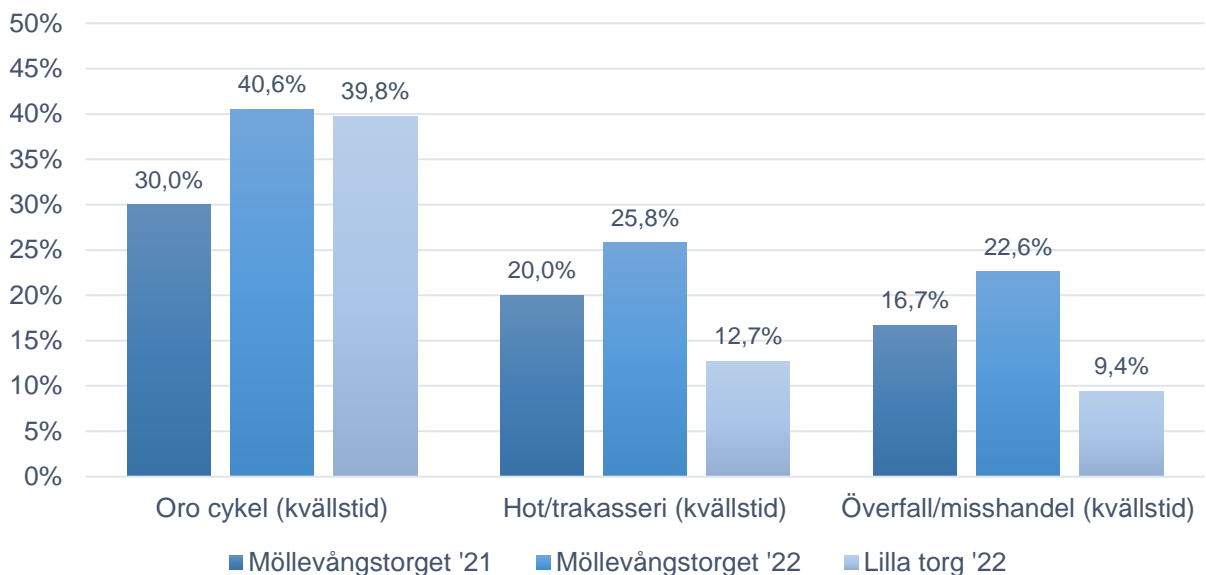

Oro för brott (dagtid)

Figur 4. Oro för brott med andel respondenter som svarat ganska/mycket ofta (dagtid).

Oro för brott (kvällstid)

Figur 5. Oro för brott med andel respondenter som svarat ganska/mycket ofta (kvällstid).

Förtroendefrågor kopplat till ordningsvakter

Förtroendefrågor

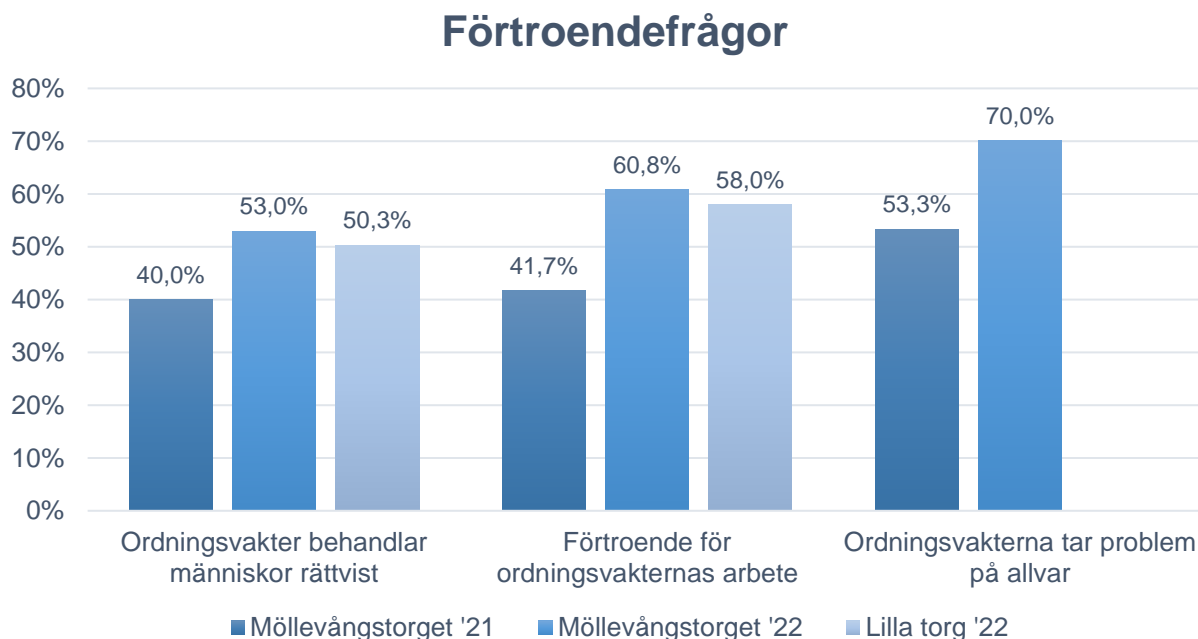
Intervjupersonerna ombads ta ställning till tre påståenden om ordningsvakter:

[1] Jag litar på att ordningsvakter behandlar människor rättvist,

[2] Jag har förtroende för ordningsvaktens sätt att bedriva sitt arbete,

[3] Jag litar på att ordningsvakter tar områdets problematik på allvar*

I Figur 6 framgår att det är en betydande högre andel intervjupersoner som instämmer helt och fullt eller instämmer delvis i samtliga påståenden 2022 jämfört med 2021. Andelen intervjupersoner som instämmer i påståendena är högst likartade på Möllevångstorget 2022 som för Lilla torg 2022.

Figur 6. Oro för brott med andel respondenter som svarat instämmer helt och fullt eller instämmer delvis.

*Svarsalternativ: (1) Instämmer helt och fullt, (2) Instämmer delvis, (3) Varken instämmer eller motsätter, (4) Instämmer inte, (5) Instämmer absolut inte. Notera att fråga [3] inte ställdes till intervjupersoner på Lilla torg.

Slutsats och fortsatt arbete

Baserat på de två datainsamlingar som genomförts så här långt in i projektet så är det svårt att dra några slutsatser om vilken betydelse ordningsvakterna haft på det effektmål som varit i fokus för denna delrapport. Flera indikatorer visar på en högre problemnivå och otrygghet ett år efter att ordningsvakterna börjat arbeta på Möllevången. Detta måste dock tolkas i ljuset av att den första datainsamlingen genomfördes under Corona-pandemin, en period då inte lika många människor rörde sig i området.

I underlaget från 2022 framkommer att problemnivån genomgående upplevs som högre på Möllevångstorget relativt Lilla torg (med undantag för oro för cykelstöld). Jämförelsen med Lilla torg finns dock endast från 2022 och det går inte att säga något om hur relationen mellan de båda platserna utvecklats över tid.

Ett positivt resultat är att det 2022 är en högre andel av respondenterna på Möllevångstorget som uppger att de har förtroende för ordningsvakter och det arbetet de gör.

Under höstterminen 2022 kommer även studenter från institutionen för kriminologi att inom ramen för kursen *Kriminologi: Tillämpning* genomföra ett uppdrag kopplat till ordningsvakternas arbete kring Möllevångstorget. En återrapportering från detta arbete förväntas vara möjligt vid årsskiftet 2022/2023. Våren 2023 kommer även de strukturerade intervjuer som genomförts 2021 och 2022 att följas upp inom ramen för examensarbete i kriminologi. Under våren 2023 kommer även brottsutvecklingen i området att följas upp via olika informationskällor.

Samtliga delarbeten kommer att sammanställas i en slutrapport som överlämnas till Malmö stad sommar eller tidig höst 2023 i samband med att projektet avslutas.

Bilaga 1

Urval

Urvalet är ett bekvämlighetsurval bestående av respondenter som oavsett anledning har visats på Möllevångstorget vid datainsamling tillfällena. Orsaken till vistelsen kunde vara att respondenten bor i området, arbetar där, vistas där för nöjes skull eller av andra anledningar. Respondenterna tillfrågades om hur frekvent de vistades på torget och alla som deltog i intervjuerna vistades på torget minst en till två gånger i veckan. På grund av praktiska skäl tillfrågades i största möjliga mån enbart de som passerade ensamma eller i sällskap av max två, dock med ett fåtal undantag där även sällskap om fler än två tillfrågades. Enbart deltagare över 18 år deltog i studien och de fick alla uppge sin ålder vid intervjuernas första fråga. På grund av etiska och/eller metodologiska skäl så inkluderades inte alkohol- eller narkotikapåverkade individer och då intervjuerna enbart utfördes på svenska exkluderades icke-svensktalande individer.

Genomförande

Vid undersökandet av invånarnas trygghetsupplevelse utfördes strukturerade intervjuer på Möllevångstorget. Personer på och i nära anslutning till torget tillfrågades om de ville delta i en kort intervju. De som svarade ja tilldelades en informationsblankett där syftet med deras deltagande och studien framgick, och intervjuerna startade när deltagaren gett sitt muntliga samtycke. Därefter läste intervjuaren upp enkätens frågor och svarsalternativ för respondenten. Svaren på enkätfrågorna registrerades och skickades sedan in via en mobiltelefon. Vid de tillfällen där den tillfrågade personen tackade nej till att delta i intervjun erbjöds de att då besvara webbenkäten på egen hand. När detta var av intresse tilldelades personen ett informationsbrev med webblänk och QR-kod för åtkomst till enkäten. I slutet av varje intervju användes även en karta för att registrera var på torget intervjun genomfördes samt huruvida en ordningsvakt fanns inom synhåll eller inte.

Bilaga 1 (forts.)

Datainsamlingen på Möllevångstorget ägde rum vid sju olika tillfällen och pågick i två timmar vardera. För att inkludera en så bred population som möjligt genomfördes datainsamlingen vid olika veckodagar samt vid olika tidpunkter på dagen. Förmiddagspassen sträckte sig mellan 09-14, där två av dessa ägde rum på vardagar och ett på helgen. Eftermiddagspassen sträckte sig mellan 16-19, där tre av dessa ägde rum på vardagar och ett på helgen.

Den 14e juni inträffade ett knivmord i nära anslutning till Möllevångstorget, vilket var kvällen före studiens fjärde datainsamlingstillfälle. Till följd av mordet ökade både polisens och ordningsvakternas närvaro på torget. Under de senare datainsamlingstillfällena kommenterade en stor del av de tillfrågade det som inträffat och ett flertal hade även bevittnat händelsen.

Lilla Torg

Datainsamlingen utfördes även på Lilla Torg i Malmö, där upplägget var detsamma som på Möllevångstorget. Tillfällena för datainsamlingen ägde rum vid tre förmiddagar varav två pass på vardagar och ett på helgen. Det genomfördes även fyra eftermiddagspass, varav tre på vardagar och ett på helgen. Genomförandet av intervjuerna gjordes på samma vis, och enkäten såg densamma ut bortsett från att den innehöll två frågor färre än på Möllevångstorget.

Elina Olsson & Amanda Ruiz Nilsson
Projektassistenter och studenter

**MALMÖ
UNIVERSITET**